

ధర్మనాధాని

[బ్రాహ్మసాధనాశ్రమ పక్షమున ప్రతిశనివారము ప్రకటింపబడును.]

ధర్మంచర | ధర్మాత్ పరం నాస్తి | ధర్మః సర్వేషాం భూతానామభు.

సంపుటము ౮.

సంచిక ౪౯.

కాకినాడ:—శనివారము, జిశంబు, 10, 1920.

చందా సం॥ రు 3.

విడిసంచిక అ ౧.

పేజీ.

నీవు ఒక్కడవయ్య బహు విధములుగా విచిత్ర నర్ణములతో ప్రకాశించుచున్నావు ఏకమేవా ద్వి తీముడవగు నిన్ను సకల విజ్ఞాన శాస్త్రములును సకల దర్శన శాస్త్రములును అన్వేషణము చేయుచున్నవి. మహిమ్యుడు ద్వైతభావముతో సంతుష్టుడై యుండనే రడు. సకల వైరుధ్యములను సకల వైచిత్ర్యములను సమన్వయము చేసెను సూత్రము కొరకై అతడు ఎదురు చూచుచున్నాడు. ఎదివర్తనముల జెందెను నీ వస్తుకాలము మధ్య నీవు ఒక్కడవే. అపదివర్త నీయుడవు. వికారములలో నీవు నిర్వికారుడవు. కాలబద్ధములై వస్తువులలో నీవు కాలాతీతుడవు. క్షణ భంగురము లయిన పదార్థములలో నీవు నిత్యుడవు. నూతన నిత్య వస్తువులలో నీవు పురాతనుడవు. మరణ శీలమైన వస్తువులలో నీవు అమృతుడవు. సర్వర పదార్థములలో నీవు అనశ్చరుడవు ఎన్నిధమున జూచినను పరస్పర విరుద్ధ భావములను నీవు సమన్వయము చేయువాడవు. నీవు నామముగాని, రూపముగాని, ఉపాధిగాని లేనట్టి నిరవచ్ఛిన్న సత్తామాత్రుడవు గావు. నీవు చైతన్యమును పురుషుడవు. కాని సకల నామములను సకల రూపములను సకల ఉపాధులును నీకు ప్రయోగింప జెల్లును. నీవు ప్రాకృతిక జగత్తునందలి శాపమునందు, వెలుతురునందు, మెఱుపునందు ఒకే శక్తిగా నెల్లు ప్రకాశించుచున్నవో, అట్లే చల్లదనము, వేడిమి, చీకటి, వెలుగు మొదలైన మార్పులలోను నీవు ఒకటే విధమున ప్రకాశించుచున్నావు. ఇక మనోజగత్తు

నందలి సుఖ దుఃఖములందును, ఆశోభయములందును, పాప పుణ్యములందును, ప్రేమాసూయలందును నీ మంగళేచ్ఛయే వ్యక్తమగుచున్నది. మేము నీచములని, మంచిచెడుగులని, న్వామూన్యాయములని, సత్యా సత్యములని విభాగము చేసెను సకల కార్యములందును నీవే ప్రకాశించుచున్నావు. నీమాతీతుడవగు నీలో నేను మునిపోయి దేశ కాలాతీత రాజ్యమున వసించునపుడు నింపనీయ మైనది యేమియు గనబడ జాలదు.

(అనువాదము)

వ. న.

రండు! సోదరి, సోదరుల్ !!

రండు సోదరి సోదరుల్ రక్షకుండు ప్రేమ సందేశమును బంపి భీతియేల? కుక్షి నిడుకొని లోకము నక్షతమును ఏలుచున్నాడు నాయన కొలువునందు జాగరూకతతో నుండ జనును మనకు ధర్మ సమరము బ్రబలిన ధరణియందు శాంతి సత్యములను గల్గి వంతివిడిచి చెంతి దుర్గుణ గణముల జేర్చకుండ సర్వ సంస్తవనీయ సద్వర్తనంబు తో మెలంగుట మిక్కిలి షేనుకరము.

వే. వెం.

ఎక్కువవారు—తక్కువవారు.

—:—:—

I

(శ్రీ జనమంచి సీతారామస్వామిగారు.)

“శ్రీ వ్యాధస్యాచరణం, ధ్రువస్య చవయో, విద్యా గ జేంద్రస్య కా కుబ్జాయాః కిము నామయాప మధికం. కింవాసుదామ్నోధనం వంశః కోవిదురస్య, యాదవపతే రుగ్రస్య కిం పాపవం భక్త్యాశుష్యతి కేవలం నచగుణైర్భక్తి ప్రియో మాధవః.”

ఈ శ్లోక రాజ మెన్నిసారులు చదివిన దనివి కలుగును? మే మెక్కువవారము, వారు తక్కువవారము నను భేదబుద్ధి గు దుర్బుట కిది యమోఘాపధమని నాకు దోచుచున్నది. కాని, నే నే సారపడుచున్నా నేమో? ఏల యనగా లోకములోని యధ ర్మపరాయణత్వమునకు హేతువు సమపదేశము లేకపోవుటయా? సప్రసాదములకు గణవు పట్టలేదు. సద్బోధకులు లేకపోలేదు. స త్కర్మలకు లోపములేదు. స్థిరచిత్త మే యరుదయ్యెను. ఎటిగియుం డియే గోతిలో బడు వా రనేములు గలరు.

“ఉ. చెప్పిరి నీతివాక్యము లశేషముగా మన పుస్తకంబులకా; జెప్పిన వెల్ల వల్లనము చేసితి; నాచరణంబు మాత్రమే చొప్పడకండె; నీవిధుల చొప్పున నెప్పుడుజేయ, నామనిం ద్రిప్పి కృపారసంబు ప్రసరింపక జేయవె భక్త వత్సలా.”

యని, యనుతాపానల సంతప్త హృదయులై పరమేశ్వరు ని బ్రార్థింపవలసిన వారు కోటాన గోట్లు. (వారిలో నేనుగూడ నొకడను గాకపోలేదు) అనంత కల్యాణ గుణ పరిపూర్ణుడగు పర మ పురుషుని దృష్టిలో నందఱు సమానులనియు, నమ్మహానీయుని. చే నృజంపబడిన మానవకోటిలో గొండఱను కులము బట్టి యగౌ రివారులను గా భావించుట దోషమనియు, సత్ప్రవర్తనము ప్ర శంసనీయమై నట్లు మఱేదియు గాదనియు బోధింపని మతములే దు. కాని దురభిమానము మనస్సును జెఱచి దుర్నయ మొనరించు టకు బురికొల్పును. అది విడిచి పెట్టనంత కాలము, దేశాభివృద్ధి కానేరదని నా నిశ్చితాభిప్రాయము.

“బ్రాహ్మణుడా, మాలవాడా? ధనవంతుడా, దరిద్రు డా? వృద్ధుడా, బాలుడా? సుందరుడా, కురూపియా? విద్యా వంతుడా, నిరక్షరమక్షియా?” యని యడుగక, “సత్యదయా శోధములు కలవాడా, కాడా?” యను ప్రశ్నయగు మాత్రము సమాధానము గోర, ఆ ప్రశ్నయర్థము తృప్తి కరముగా నున్నప్పుడే, భగవంతుడు మానవునకు “భక్తు” డను బిరుదము నొసంగును. అ ట్టి భక్తు లే నిజముగా “నెక్కువ” వారు. తక్కినవారు “తక్కువ” వారు. సక్తలేశ్వరుని యందు భక్తిగలిగి యుండుట యనగా సకల మానవాళియందు బ్రేమగలిగి యుండుట యనియే యర్థము. “ఉ చార చరితానాంతు వసుదైవ స్వకుటుంబకం” అను వాక్యము స

ర్వ సహృదయ సమ్మతము. ఇందులకు వార్యాణము రంతిదేవు పవిత్ర చరిత్ర యని చెప్పనొప్పు.

ఆ రాజేంద్రుడు పరమభక్తుడు, మహాదాత, సర్వజనాను రాగి. అతడు తన సంచితార్థములన్నియు బేదసాదల కొసంగి “స కుటుంబుడై ధైర్యసంయుతుండై వేదయై కూడు నీరు లేక” నలు బది యెనిమిది దినములు చరించెను. ఒకనాడు నెయ్యి, పాయస ము, జలము గలుగ గా నతడు తన యపరిమిత క్షుత్తిపాసాబాధ నివారించుకొన దలచుచుండె. అంత నొక్క బ్రాహ్మణుడు వచ్చి యాహారమడిగెను. రాజుతని గారవించి యన్నములో సగము చెప్పెను. భూసురు డది భుజించి నెడలిపోవునంతలో నొక కూ ద్రు డశశీరియై యేతెచ్చెను. రంతిదేవుడు వానిని గూడ గౌర వించి మిగిలిన యన్నములో నొక భాగము దయచేసెను. ఆకూ ద్రు డేగిన వెనుక నింకొకడు వచ్చి, యన్న శేషమును బడసి తన దారిని దా బోయెను. భూపతి గుక్కెడు మంచినీరైనను ద్రాగి తాప ముపశమింప జేసికొన బోవుచుండగా, నొక్క చండాలు డ రుదించి, ఆయ్యా, నే నొక మాలవాడను. దప్పిగొని చచ్చిపోవు చున్నాను. కొంచెము నీరు పోసి నన్ను రక్షింపలే’ యని వేడు కొనెను. ఆప్పుడు రాజు, పో, పో, దగ్గరకు రాను. మాలముండ కొడుకా’ యని కసరివేయక, కరుణార్ద్ర హృదయుడై సాదనం బుగ, రావన్నా, ఇదిగో మంచినీరు కొంచెమున్నది. త్రాగుమని జలమును పోసెను.

“ఉ. అన్నము లేదు; కొన్ని మఘరాంబువు లున్నవి త్రావవన్న, రా వన్న, శరీర ధారులను నాపదవచ్చి, నారి యాపదకా గ్రన్ననఁ దీర్చి వారికి సుఖంబులు నేయుటకంటె నొండు మే లున్నదె? నాకు దిక్కు పురుషోత్తము డొక్కడై నుమ్మి పుల్ల పా.”

దుప్పరి పాలనము.

—:—:—

(శ్రీ ఉమర్ అలీషా కవిగారు.)

అజం దేశపు రాజులలో బలిష్ఠుడైన వాడని కీర్తికాండక “బూజాయెల్” అను భూపాలుడు ప్రజలను పీడించి ధనము సర పాదింపవలయునని పెక్కు మార్గముల పన్ని మితిమీరిన పన్నులచే జనులను గ్రుంగించుచుండెను. వాని దౌర్జన్యములకు కుతంత్రముల కు పాలితులు పడరాని బాధలు పడి ఆ ఊభను భరింపలేక భయ పడి దేశాంతరులై పారిపోవనారంభించిరి. ఇట్లు క్రమముగా జన క్షీణమైన రాజ్యమున రాబడి తగ్గిపోయినది. ఏకోశమున వెనకన ను ధనలేశము లేదయ్యెను. ఈసంగతి శత్రురాజులకు తెలిసి దం డెత్తి వచ్చు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. కాని యాదురా త్ముడు తన పని మానలేదు. వాని దినము లానందముగ గడపు చుండెను.

ఉ. భూపతియై వినోదములఁ బుచ్చెను వాఁడు దరిదురి లారి మై
యాపదలక శరణ్య మిడ నార్చిన; వారిని గావడేని యా
కాపురుషుక ద్యజించెదరు కావున నేవఁడైన ప్రేమముక
జూపనిచో ప్రభుక విడువఁ జూచు; నవజ్జతఁ జెల్ల దేరికె.

ఒకనాడు వాని వేదోలగఁబున 'మోనామం' అను ఈరాక
కేశ చక్రవర్తుల చరిత్రము (బొత్తము వంటి పురాణము) చదు
వుచుండిరి. అందొక కథ... ఈరాక దేశ మేకచ్ఛత్రముగా నేలిన
జోహానునకు' రాజ్యము పోయి 'ఫరీమాక' అను సామ్రాజ్యపు
న ఘనకు వచ్చుట విని,

రాజు—ఈ ఫరీమానునకు ధనము, వేళము, నేన, గౌరవ
ము, పలుకబడి లేదు గదా! ఎట్లాతని కంత యఖండ రాజ్యలక్ష్మీ
కెఱిక్కునది. అది యేమి కారణము. ఇది సంభవమేనా! అని
మంత్రీ నడిగెను.

మంత్రీ—నీ వడిగిన దారి కత్తెరు వంతు లిఖింపబడియే
యున్నది గదా! నేను నేఱుగ చెప్పిన దేమున్నది? ప్రజలం దనే
కలా ఫరీదుని వెంట పోగుపడి సాయ మొనరించిరి. వాని పక్షము
న వారెల్లరు కృతజ్ఞులై యుండిరి. కావున నత డనాయాసముగా
విజయమును గాంచగలిగెను.

రాజు—బాగు బాగు ప్రజాపిత మెంతవనినైన నేయున
నటలా నతికయొక్కి లేదు.

మంత్రీ—రాజా! ప్రజాక్షేమమే రాజ్య కారణమైనచో
వారి నేల యారీతిగా వీడించుచున్నావు? నీవు మరి యీరాజ్య
ము నిలుప నెంచుకొన లేదా?

కం|| సైన్యము ప్రాణమువలె సా
జన్యత కాపాడవలయు జగదీశ్వరుఁడుకె
సైన్యముచే రాజ్యము సా
మాన్యముగా నేలు గుణ సమన్వితఁ డగుచుకె.

రాజు—సైన్యము, ప్రజలు, పరివారము, విశేషముగా స
మకూర్చుటకు వారు ప్రోగుపడుట కేమేమి పరికరములు కావలసి
యుండును?

మంత్రీ—ప్రజలు సమకూడి సహాయులగుటకు వితరణము
ను తన సామ్రాజ్యమున తాను నిర్భయముగా నివసించుటకు అఖం
డమైన దయాశ్రమమును కావలసియుండును. కాని అవి రెండు నీ
యుండు కానరాలేదు.

తే|| గీ|| ఏ సృపాలుఁడు ప్రజల హింసించు నొక్కొ
వాఁడు కొన్ని నాళ్లకె పద భ్రష్టుఁడగును
ఖలులు రాజ్యంబు దేశంబు గాయ లేరు
మేకలను మేపఁ జాలవు మెకము లెపును.

తే|| గీ|| ధరణి యొకరిది గాదు తధ్యంబు గాని
వాని పోగొట్టు వారలు ధర్మ మార్గ
మును త్యజింతురు కావున ప్రోవుచుండు
అంత్య దశకది సంప్రాప్త మగుచు నుండు.

తే|| గీ|| పరిజనము నేయు చుండుగు పాపకమును
వారి పక్షాఁక బోవు భూపాలుఁ డతని
నెత్తిపై పాప భారంబు నెత్తఁ బడును
అదియే సామ్రాజ్యపు పువారి నాహూరించు.

రాజు—మంత్రీ వచనముల కాగ్రహ దండవ్యా మాన
మానముడై మండిపడి వెంటనే వానిని చెఱి మంతు బ్రెచ్చిచెను గుని
కొన్ని నాళ్ల తరువాత వాని దాయాదులు వచ్చి తమను రావలసి
న భాగము పంచి యిమ్మరి కోరినారు. వారి నెన్నాడి గొప్ప నే
న యుండెను. వారందరు ఈ రాజుచే వీడింపబడిన ప్రజలు. తు
ద కతనిని బంధించి వాని రాజ్య మంతయు నాక్రమించిరి. అంత
టితో వాని దౌర్జన్య పురాణమునకు ప్రకృతియే స్వస్తి పాతము
పొడిసెది.

నీ|| ఏ సృపాలుఁడు నెన రించుక నేయక
ప్రజలను వీడింపఁ బాటు పనునొ
వాని విపత్కాల వాసరంబున వాడు
ప్రజల ఒగోధులై పరిభో వింకురి
పరి జనంబుల తోడ ప్రజలతో ననుకూల
పర్తి మఁ డైన భూపాల మణికి
పగతురచే గాని పగలచేతను గాని
వంచనంబును రాదు భయము లేదు

తే|| గీ|| ధరణి పరిపాలనా దురం ధరుఁడు నుజనుఁ
డైన సృపునకు ప్రజలె నైన్యంబు గాన
దెలిసి దీనుల గావ జింతింప వలయు
కాల పతనంబునకు భీతి గాంచి యెను.

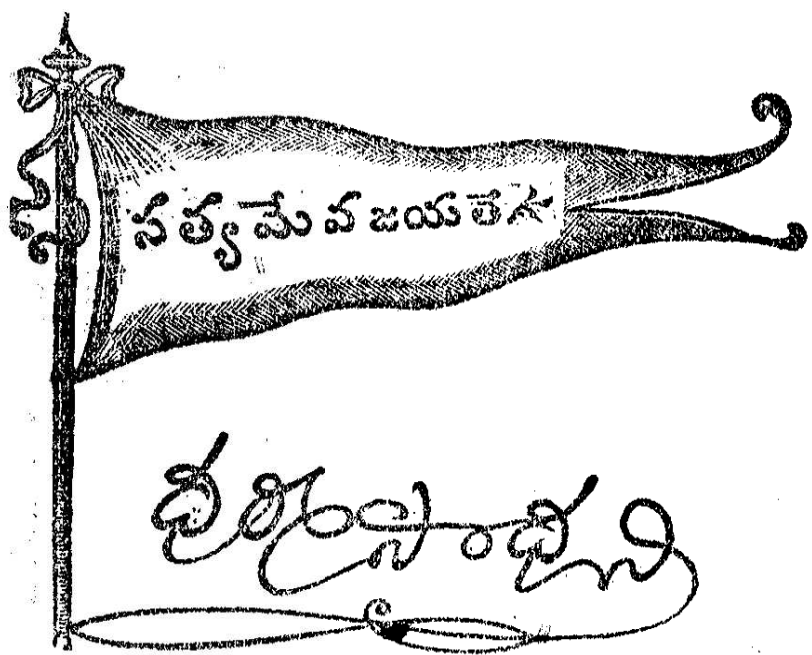
తే|| గీ|| ఎన్ని రాజ్యముల్ ధరణిపై యేల లేదు
వారలున్నారె ధర్మంబు వలన వారి
పేరు చిరకాల మున్న దీ పృథ్వియందు
ధర్మ హీనుఁడు చెడు నతి త్వరిత గతిని.

(నాది అనువాదము)

తామ్రీపత్రములకు బహుమానము:—

.. తామ్రీపత్రముల లోహము యొక్క ధర చాల స్వల్ప
ము. కాని వాని యొక్క చారిత్రక విలువ మాత్రము విశేషము
గ నుండును. కొంతమంది వ్యక్తుల స్వార్థ పరత్వమువలనను అజ్ఞా
గరూకత వలన విద్యావంతులకు ఆశాసనములలోని చారిత్రక విష
యము తెలిసికొను భాగ్యము లేకపోవుట చాల విచారకరము.
ఇట్టి శాసనములు గల వారి యందును పురాతన వస్తు పరిశోధక శా
ఖవారి యందును పరస్పర సహకారము పెంపొందింప జేయుటకు
గాను ఇకమీదట పురాతన తామ్రీపత్రముల దెచ్చిన వారికి మం
చి బహుమతులు ప్రభుత్వము వారియవలచిరి. ఇట్లు గ్రహించి
న తామ్రీపత్రములను సురక్షితముగ గాపాడుటకు గాను మద్రా
సు ప్రభుత్వ వస్తు ప్రదర్శనశాల కంపెదరు. ఆచ్చట పండితులు
ఆవుసరము లగు శాసనముల పరీక్షించుకొన వచ్చును."

ప్రచురణ సంఘము.

శనివారము, డిశంబరు, ౧౦, ౧౯౨౨.

బుద్ధ గయ.

చరిత్రాదుల వలన బుద్ధుడు ఉత్తమ జ్ఞానము ఎచ్చట పొందినట్లు తెలియచున్నచో ఆ స్థలము సర్వ మానవకోటికి పవిత్రమయినది. అది తమ గురువుని సేవించుటకు అన్ని ప్రాంతములనుండి వచ్చు భక్తి పూరిత యాత్మీకులతో, అద్భుతముగ ఆనేక విధములయిన భాషలలో ప్రాయబడి నేటికి సహితము నిలచియున్న ఆ మహనీయుని యుపదేశముల సంస్కరించు భిక్షువులతో, నిండి యుండునని ఆశగొని యుంటిని. విహారము లేదు. భిక్షువులు లేరు. యాత్మీకులు లేరు. ఇట్టి యలక్ష్యము బౌద్ధ సాంప్రదాయకు లెల్లరకు అవమాన కరము. అసి యిప్పుడు మన దేశములో నున్న ప్రాచీన పండితుడు సిల్వ్యాక్ లెవిగారు ప్రాయమన్నారు.

సిల్వ్యాక్ లెవిగారు ప్రాగ్దేశ ప్రాచీన గ్రంథముల పరిశోధనయందు జీవితము గడపుచున్నారు. వారి కష్టము శ్రీ రవీంద్రుని విశ్వవిద్యాలయము, విశ్వ భారతీకి వచ్చి యుండువాధ్యాయు పదవి వహించిరి. విశ్వ భారతీలో చదువు విద్యార్థులకే గాక చుట్టుప్రక్కల నుండి వచ్చు విద్యార్థుల కొరకును వారుపన్యాసము లొనంగుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. వారి కృషి మూలమున మూర్ఖచరిత్రలను గ్రంథములను గూర్చి యధార్థ జ్ఞానము మన దేశమున వ్యాపింప వచ్చునని నమ్మడగి యున్నది. ప్రాచీన సంస్థల విషయమున,

పూర్వపరి జ్ఞానము పట్ల, మన దేశీయులకు గల యుధాసీనత సిల్వ్యాక్ లెవిగారు బుద్ధగయను గూర్చి ప్రాసిన వాక్యముల వలన కొంతవరకు బోధపడ గలదు. గతము పునాది వంటిది. గతమును విడిచి యభివృద్ధి నొంద గోరువారు ఆకాశ పార్శ్వముల నిర్మించు వారె. పూర్వులు పడిన శ్రమను, చేసిన మేలును మరచి, అందులో మహా జ్ఞానియై లోక విఖ్యాతి గాంచిన బుద్ధుని సంస్మరణను గూడ విడి యధోగతి జేంది యున్న భారతీయులకు సిల్వ్యాక్ లెవి పండితుని మందలింపు కొంత యుపయోగకారి కాగలదని విశ్వసించుచున్నాము. సిల్వ్యాక్ లెవి పండితుడు ఇరువది నాలుగు వత్సరముల క్రిందట బుద్ధ గయను దర్శించిరి. నాడు తమ మనస్సునకు తట్టిన భావముల తెలుపు డని కోరబడటచే వారిప్పు డీ యభిప్రాయముల వెల్లడించిరి. వారు బౌద్ధ సాంప్రదాయమునకు జేందిన యుపాసకుడు గాని భిక్షువుగాని కాదు. బౌద్ధ మతమునకు జేందిన వారును కాదు. ఆసియా ఖండములో చాల భాగమున వ్యాపించియున్న మతమునకు మూల పురుషుడయి సర్వ మానవులు శరసావహింప దగిన పరమ సత్యముల బోధించిన బుద్ధుని గురించి తెలిసికొనిన కొలది వారు అద్భుతపడి స్వదేశమున, స్వానుచరులచే బుద్ధునికి చూపబడు అలక్ష్యమును సహింపజాలక అట్లు వ్రోసిరి. ప్రాగ్దేశీయులు, భారతీయులు తిరిగి ప్రపంచమున తల యెత్తవలె నన్న ఆత్మశక్తి, ప్రేమ మహిమ కనబరచిన మహాత్ముల సేవించుటకు నేర్చుకొనవలెను.

బుద్ధుని గూర్చి అసలు తెలిసిన వారు లేకపోలేదు. బౌద్ధ మతము అవలంబించు వారందరు కొద్దికనొ గొప్పకనొ బుద్ధుని గూర్చి తెలిసిన వారె. ఆంగ్ల విద్య నేర్చిన విద్యార్థులందరు బుద్ధుని చారిత్రాకాంక్షములు బాగుగ తెలిసిన వారె. బౌద్ధ మతా వలంబులని తలంచు వారిలో బౌద్ధ ధర్మము నాను మాత్రముగ నున్నది. విద్యార్థులలో బుద్ధుని గురించిన పట్టి సంగతులు మాత్రము వ్యాపించినవి. అరము తెలియని మాటలు, నిర్ణయములయిన సంగతులు సంస్మరణమునకు, సంసేవనకును నిదర్శనములు కావు. స్మరణ మూలమున హృదయము పరవశత్వము నొందవలెను. సేవనముచే నమస్త శక్తులు ధర్మ ప్రేరేతములు కావలెను. బుద్ధుడు భారతవర్షమునగాని ఇతర ప్రాగ్దేశములందు గాని యధార్థముగ పూజింపబడు చున్నాడె

లేడా యని తెలిసికొనుటకు, ఆ మా దేశస్థుల వ్యవ
 యము, చర్యలు ఎట్లున్నవో దానిని బట్టి మే నిశ్చ
 యంప బడవలెను. బుద్ధుడు పూర్వము బోధించిన ధ
 ర్మమునె నేను గాంధీ మహాత్ముడు తిరిగి బోధించుచు
 డ. విద్యాధికులేమి, వివావిహీనులేమి దానిని గుర్తిం
 జాలక తెల్లబోవును ఆచరించుటకు సంశయించుచు
 న్నారు; వెరచుచున్నారు. జీవనములో విరాజిల్లున
 వ. ధర్మము. శుష్కతత్వమునె, బాహ్యోచారమునె,
 ధర్మముని మనము మోసపోకూడదు. సిల్వార్ లెవి
 వంజితుడు కోరినట్లు మనము బుద్ధగతును పదిల పర
 చి యుచ్చటికి యాత్రలు సలుపుచుండి వంతనె మన
 ము బౌద్ధధర్మము గ్రహించిన వార మగును మనుటకు
 ను వలనుపడదు. కొరి పుస్తకముల ముఖమె చూకని
 పిల్లవానికి చదువునందు ఎంత శ్రద్ధ ముండునో మహా
 పురుషుల జ్ఞప్తికి తెచ్చు పుణ్యక్షేత్రముల తలపోచు
 ని వారికి ధర్మమునగుదంతె శ్రద్ధ ముండునని మాత్ర
 ము చెప్పవలసి వచ్చును. వాస్తవముగా మనము ధ
 ర్మాభి లాషులమె యైచో సిల్వార్ లెవిగాను చెప్పి
 నటుల ధర్మసాధనముల నన్నిటి యెక సంపూర్ణ శ్రద్ధ
 ను వహించి వానిని సన్నివియోగము చేసికొన వలె
 ను. బుద్ధుని తమ అవతార పురుషునిగ, బుద్ధగయ స
 హితము తమ పుణ్యక్షేత్రముగ గైకొనిన హిందువులు
 బౌద్ధ ధర్మావలంబులకె యని యొసంగబడిన హెచ్చ
 రకి తమకు కూడ నని గ్రహించి తమ కర్తవ్యమును
 తప్పక నెరవేర్చును గాక!

పుస్సి ఫుట్ గారి లేఖ.

అమెరికా దేశములో మద్యపాన నిర్మూలము
 న్నకై విశేషముగ పాటుపడి రాజకీయ శాసనము స
 హితము నేర్పరుప గలిగి నట్టియు, ఇటీవల మన దేశ
 మునకు వచ్చి అన్ని ముఖ్య నట్టణములలో తమ యు
 నుభవములను ఉపన్యాసముల మూలమున వెల్లడించి
 నట్టియు, పుస్సి ఫుట్ జాన్సన్ గారు వ్రాసిన ఈ క్రిం
 ది లేఖ మహాత్మా గాంధీ గారి యుద్యమము ఎంత ధ
 లవ్రది మయ్యెనో చాటుచున్నది.

నా ప్రీయ బంధు గాంధీ గారికి—

మీ దేశమును విడిచి ప్రయాణమై పోవునప్పు
 డు మద్యపానము తగ్గించు విషయమున మీరు హిం
 దూ దేశమున గావించి నట్టి తన్మూలమున యావ

త్ప్రపంచమునకు చేరినట్టి ముగ్ధుల క్షమించి గూర్చి
 చూచుటకు నా మనస్సు మరలుచున్నది.

ఏ యుద్దేశముతో, ఏ అక్షయముతో ఏ పద్ధతి
 తో అది సలుపబడెనో వానిలో అనుచితములని తీసి
 వేయు తగిన వన్నియు తీసివేసింను, మీరు కౌమన
 వత్సరములలో మద్యపాన నిరసనమున కయి యున్న
 లెవ్వరును ప్రపంచమునం దింత వరకు ఆ కాలములో
 చేసియుండని పని చేసితె రను విషయము కరత
 లామలకము.

ఈ యుత్తరమున మీకు తెలుపుచున్న సంక
 తిని మిమ్ము స్వయముగ కలిసికొని తెలుపజాల ను
 నులకు హిందూ దేశము విషయ నీ తరి మిగుల విచా
 రించుచున్నాను. ఇందుక వచ్చించు భాగ్యము లభించి
 యోగ్యురాలగు మీ సహధర్మ చారిణికిని మీ స
 హోదాదనునకును నా ప్రీతి పూర్వక పందనముల స
 ద్పించును.

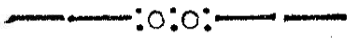
సముద్రమునందు మీ ప్రీతి భాజకుడు,
 ౧౯-౧౦-౨౦ డబ్ల్యు. ఇ. జాన్సన్.

ఆదిమాంధ్రుల తీర్మానము:—

మొన్న గుంటూరులో జరిగిన తృతీయ ఆది
 మాంధ్ర మహా సభలో చేయబడిన ఈ క్రింది తీర్మా
 నమును మహాత్మా గాంధీ గారి యనుచరులు ముఖ్య
 ముగ గమనితురు గాక! ఆదిమాంధ్రుల సన్న్యాసు
 ముగ జూచుచు శాసనోల్లంఘనమునకు ఎవరును నుమ్మ
 క్తులు కాకూడవని స్పష్టముగ మహాత్ముడు తెలి
 పెను. ఆతురత కొలది తమ విధి నిర్వర్తింపక శాస
 నోల్లంఘనమునకు పూనువారు ఉద్యమమునకు తప్పక
 ముప్పు తెచ్చెద రనుట నిశ్చయము.

“రాజకీయ శాసనోల్లంఘనమును ఆచరణలో
 పెట్టుటకు అర్హత గలుగుటకై అఖిల భారతసంఘము
 వారిచే నిర్దేశింపబడిన ధర్మములలో అస్పృశ్యత నివా
 రణము అతి ప్రాముఖ్యమునియు, యీ సమస్య రాజ
 కీయ రంగములో ప్రాముఖ్యత నొసంగి కాకోన్ముఖ
 మునకు దెచ్చినందుకు శ్రీ గాంధీ మహాత్మునకు అంద
 రు సవినయ కృతజ్ఞులుగా నుండివలెననియు ఏ ప్రాంత
 ములో నయిన అస్పృశ్యతా పాప నివారణ పాటింప
 క శాసనోల్లంఘనమును ఆచరణలో పెట్టుటకు తీర్మా
 నింపబడిన యెడల అట్టి దానిని ఆదిమాంధ్రులు నిరో
 ధింప వలెననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నాను.”

మూడే మార్గములు.

గీ॥ పౌరుష జ్ఞానకీర్తులు బరగనేని
 వాని సంవద యొకపూట యైనచాలు
 ఉదర పోషణార్థమై నుర్విమీద
 గాకి చిరకాలమున్న నే కార్యమగును.

శ్లో॥ బ్రహ్మణః క్షత్రియో వైశ్యత్ర యోవర్ణాద్వి
 జాతయః ! చతుర్థవక జాతిస్తు శూద్రోనా స్తితు
 పంచమః.

కావున ; ఓ ఆదిమాంధ్రీ సోదరా !

నీవు పౌరుషముతో జీవించి కోరుచున్నావా ?

అయితే నిన్ను బానిసనిగా తయారుచేసి అడు
 గంట దొక్కుచున్న పాలేరుతనము కూలి నాలి మా
 ని మీ కెద్దల వలన గౌరవింపబడి నీకు కులవృత్తుల
 యయి న్న నేత, వ్యవసాయము, వడ్డీమా, కమ్మర
 మా, కుమ్మరము, చెప్పలు కట్టుట, బుట్ట లల్లుట, నేడే
 మొదలు కెట్టుము. యివి నిన్ను తరింప జేయగలవు.
 నిశ్చయముగ నమ్ముము—నీవు ఈ పనులు చేయుట
 కిష్టపడవేని పరమ బానిసనిగా పిలువ బడుదువు.
 గ్రహించుము.

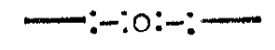
నీవు జ్ఞానవంతుడ వనిపించుకొనుట కిష్ట మున్నదా ?

అయితే శోధతో వినుము. వేకువజామున ని
 ద్రోలేచి పశుశుద్ధుడవై యీశ్వరుని ధ్యానింపుము. అధ
 ర్మమున తోచిన పనిచేయకుము. యెన్ని కష్టములు వ
 చ్చినను సత్యమునె చెప్పము. అధ వారాత్రి పాఠశాల
 యందైన విద్య నేర్వము. మరకలేని బట్టలు ధరింపు
 మా. శుభ్రమగు నీటిని త్రొగుము. మంచి యాహార
 ము తినము. సద్గ్రంథములు చదివి నీతి గ్రహించు
 మా. నీకున్న దానిలో తృప్తిపడి చేయగలిగి సంత
 సహాయము పరులకు చేయుచుండుము. ఎల్లరు అ
 న్నదిమ్మలని భావించుము. దురభ్యాసములు మాని
 నీవు నివసించు యిల్లు పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుచు
 సుఖపడము. జ్ఞానివగుము—దిన దినము స్నాన
 ము చేయక గుడ్డలు కింపుగొట్టుచు యిండ్లచుట్టు
 వందలెట్లు, కోడి, కుక్కల యొక్క మలమూత్ర
 మలతో నున్నకొని యెన్నాళ్లుండవో అన్ని దినము
 లు నీవు ఛండలుడవే, మమ్మాటికి ఛండలుడ
 వగుదువు.

నీవు నిజమైన హిందువుడ వనిపించు కొనెదవా?

అయితే ఈ మాట గట్టిగా నమ్ముము. పవిత్ర
 మగు హిందూ మతమును గల ధర్మము గ్రహించక
 మునుపే పరమతముతో చేరకుము గాని సర్వమతాభి
 మానివై మెలగుము. “అహింస పర మోధర్మః” య
 ను వాక్యమును స్మరించి హిందూమతములో మరెవరి
 చేతను భక్షింపబడనట్టి గోమాంసము పందిమాంసము
 తినక కల్లు సారాయిలు త్రొగి బిల్లు యిల్లు గుల్ల చే
 నుకొనక ఈ మూడును మత దూష్యములయి మాన
 వ నీతిని చెరచుచు వినుటకుగాని చూచుటకుగాని క
 డు హేమయములు వున్నవి కనుక మాంసాహారము
 మద్యపానము మహా పాతకములని నమ్మి తప్పక ఈ
 దినమే త్యజించి మరచిపోము. అంతట “నేనే నిజమ
 యిన హిందువుడనని” సంతసిల్లుము—గోమాంసము
 తిని కల్లుత్రొగి బిల్లుతెలియక తిరుగుచున్నంతకాలము
 నిన్నొక పులివలె, నక్కవలె, కుక్కవలె నీచముగా
 చూచి దూర దూరముగ బహిష్కరింతురను మాట
 మదిలో మరచిపోకుము—గోవు కామధేనువు అనగా
 నీ తల్లి. గోమాంస భక్షణ మహా దోషము—మద్య
 పానము గొప్ప విషము. కుసుమ ధర్మన్న,
 గుడివాడ. నేనాశ్రమము.

బ్రాహ్మ సమాజము.

కాకినాడ బ్రాహ్మసమాజము.

౧-౧౩-౩౧ ఆదివారము నాయంకాలము ప
 మాజ మందిరములో శ్రీయుత వి. పెదంబరాజు బి.
 వ. గారు ఆచార్యులుగా యుండి బ్రాహ్మసమాజ
 జరిగించిరి. సకాలముకు స్నేహబృందము దయుచేసి యు
 త్సాహ పూరితమైన భజన గానంబిరి. ౧౧-౧౨-౩
 ఆదివారము నాయంకాలము అయిదున్నర గంటలకు
 యధారీతిని యుపాసన జరుగును. సభ్యులు, అభిమా
 నులు యావన్మంది సకాలముకు విచ్చేను ప్రార్థితులు.
 శ్రీయుత వింజమూరి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు యు
 పాసన జరుపుదురు. ఉపాసన పూర్వము మూర్త్యు స
 య్యము అమీరు సాహెబుగారు కోరానునుండి కొం
 త గ్రంథము చదివి బోధించెదరు. విన గల నిచ్చగల
 సమాజాభిమానులు, సభ్యులు ముఖ్యముగా రా వా
 రితులు. వాడేపు రామచూర్తి.

The Dharma Sadhani Press,
COCANADA.

All Kinds of Job work
in
English & Telugu
Promptly and Neatly
executed.

ధర్మసాధని.

ప్రకటన పద్ధతి.

	1 నం	½ నం	¼ నం
1 కాలము.	రు. 60	రు. 40	రు. 24
½ "	" 40	" 24	" 16
¼ "	" 24	" 16	" 12

ప్రకటన ద్రవ్యము ముందుగానే చెల్లించవలెను.

విజ్ఞప్తి.

ధర్మసాధనికి చందాదారులుగ నుండగలరని తమకు తోచిన వారి విలాసముల తెలుప జిత్రికాభిమాను లెల్లరు ప్రార్థితులు.
ధ. సం.

ఫౌంటెన్ కలము.

1. "బ్రాకు బరు" ఫౌంటెన్ పేనా, 12 ct బంగారు పాల్కీతో రు. 3-0-0
2. "హార్ట్ వేరు" " 14 ct " 2-5-0
3. "స్వాక్" " 14 ct బంగారు పాల్కీతో కలది. ప్రశస్త మైనది 5-8-0
4. "వాటరు మెక్ బిడియల్" ఫౌంటెన్ పేనా 14 క్యరట బంగారు పాల్కీ కలది. మిక్కిలి నాణ్యము 7-0-0
5. "ప్రిమియరు" " 14 ct బంగారు పాల్కీతో కలములు వి. పి. గా పంపబడును. " 5-8-0

వాయిదా వలయును. మేము వలచి కలములను చక్కగా పరిశోధించి చూచిన వివృతనే పార్కులు ద్వారా పంపుదుము. కావున, దూరమునందున్నవారు సమ్మతము కలిగి బంగారము వారికి కావలసిన కలములు తెప్పించు కొనవచ్చును. వలయువారు ఈ క్రింది ఆ డ్రైనుకు ప్రార్థితులగుటకు సన్నుతము.

య.మ్. హెచ్. రావు అండ్ సన్సు, తిప్పలాపెట్టె నెం 29, కాకినాడ.

P. SUBBAROY.

Ayurvedic Pharmacy,
Sri Venkatesa Perumal koil Sannithy,
TANJORE.

పి. సుబ్బరాయి.

ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
శ్రీవేంకటేశ పెరుమాళ్ళు సన్నిధి, తంజావూరు.

ఇండియన్ పెట్రోల్ డెన్టు:—అతిమనోరమ్యమైన సుఖ ద్రవ్యపొట్లము, ఉడుపు పెట్టలయందు పెట్టినయెడల, వస్త్రములకు చాలా వున్నతమైన సువాసన పరిమళించేది గాకుండా వండ్లు మొదలయిన పురుగుపుట్టెలు గుడ్డలయందు చేరనీయునుండా కాచును. దీని ఇంపైన సుగంధము చాలా దినములు వుండును. పొట్టం 1 టికి నెల 4 అణాలు 1, మొదలు 12 పొట్లములవరకు పంపను వి. పి. ఖర్చు 8 అణాలు ప్రత్యేకము.

కాటుక లేక - శిరా.

ప్రత్తి, కంబళి, పట్టు మొదలైన వస్త్రములను వుతికినా గాని లేక తెల్లబారినా గాని విలాసం యొక్క కాలమైనా చెడదు. యిందుచేత బట్టలపై విలాసం వేసిన యెడల వుసుపులను దొంగత

నం పోకుండానున్న యొకటి కొకటి మారుపాడు లేకుండానున్న చూచుకోవచ్చును.

వెల సీసా 1 కి అణాలు 8, వి. పి, కర్పూలు 1 మొదలు 6 సీసాల వరకు అణాలు 8 ప్రత్యేకము.

బొల్లికి మందు.

పైన పూయవలసినది. ఒక వారము వాడిన తప్పక గుణమిచ్చును. మంటయుండదు. మెల్లగా పనిచేయును. అన్ని తత్వములకు సరిపడును. ఒక సీసా ఖరీదు రు 2-0-0. 1 మొదలు 3 సీసాలవరకు వి. పి, చార్జి 8 అణాలు అధికము. మావద్ద దొరకు ఆ యుర్వేద ఔషధముల యొక్క కేటలాగు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

అమృతాంజనము.

నుండరమైన 1921 ఉపయోగమైన

క్రొత్త క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

క్యాలండరు వెల 1 కి 0=4=0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0=6=0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

లొమర తైలము

డబ్బి 1 కి, 0=0=0

పండ్లపొడి

డబ్బి 1 కి, 0=2=0

మోహినీ తైలము

సీసా 1 కి, 0=12=0

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పలకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, కైళ్ళము, పడిశము, రొమ్ము పడిశము, తలనొప్పి, వాయువు నొప్పలు, పోట్లు, జ్వరములు, బిళ్ళలు, మొదలగు నొప్పలకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా వెల రూ. ౦-10-0. డబ్బా 1 కి రూ. 6-0-0 పోస్టు ఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనము డిస్కో,

౧౦౯, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి, ౬, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి

అమృతామలక తైలము.

శరణును కిండ్లను సర్వదా కాపాడును. అన్నివిధ శిరోరోగములను బోగొట్టును. పాస్పానొప్పలను దూరము చేయును. కణ్ణినొప్పలను నిర్మూలము చేయును. పీసనరోగముల రానివ్వదు. మెదడుకు బలము కలుగజేయును. కర్రగోగములను నివరింపజేయును. కిండ్లకు చలంపజేయును. అపస్మారముల దూరముజేయును. తలనొప్పలకు బలమునిచ్చును. నేత్రిరోగములకు హితము మూర్ఖలను బోగొట్టును. తలచుండును బోగొట్టును. వెంట్రుకలను నెరయకుండ జేయును. వెంట్రుకలను పట్టుకుంచవలె జేయును. నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపుజేయును. యోచన జేయువారికి మిక్కిలి హితకరము. మాడుపోట్లను నిర్మూలము జేయును. విద్యార్థులకు సర్వదా హితము. చర్మరోగులకు మంచిజేయును. తలమంటలను మాన్పును. అధికసద్రను తగ్గించును. నిద్రలేమిని బోగొట్టును. దీని గుణములు అనుభవజ్ఞులకు జెలుచును.

వెల బూడి 1-కి రూ 1-0-0. ప్యాకింగు పోస్టేజి ప్రత్యేకము. క్యాలండరు ఉచితము.

తంతి విలాసము.

పండిత మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, 41, ఆచార్యకోవిల్లి, జి. టి. మదరాసు

Reg. No. M. 1094.

The Dharma Sadhani, Cocanada.

Printed & Published at the Dharma Sadhani Press
Cocanada, by the Editor, K. Hanumanta Rao.

To M. R. Ry.

V. P. Rs.

